

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 836/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. C., zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Kanásom, Advokátska kancelária, Školská 3, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania Nové Zámky v konaní vedenom pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. C. **o d m i e t a** ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2014 doručená sťažnosť JUDr. J. C. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania Nové Zámky (ďalej aj „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Ku skutkovému stavu sťažovateľ uviedol:

«(...) Dňa 6.3.2012 som v zápisnici o výsluchu svedka vo veci prečinu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 1) Trestného zákona(...) podal trestné oznámenie na M. B., ktorý vo svojom trestnom oznámení zámerne uviedol objektívne nepravdivé obvinenie, ktoré sa zakladá na vymyslených skutočnostiach o tom, kedy a ako došlo k spáchaniu trestného činu a kto ho spáchal. Toto trestné oznámenie bolo zaslané na ďalšie konanie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania Nové Zámky dňa 9.3.2012.

Dňa 30.4.2012 som prevzal uznesenie vyšetrovatelky PZ, evidované pod č. p.: ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012, kde vyšetrovatelka PZ rozhodla v zmysle § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku o odmietnutí vo veci môjho trestného oznámenia týkajúce sa podozrenia zo spáchania prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť M. B., tým, že v trestnej veci vedenej na Úrade boja proti organizovanej kriminalite PPZ pod č. p.: PPZ-372/BOK-CA-2011, mal uviesť nepravdivé údaje o mojej osobe ako aj iných osôb s cieľom privodiť mne ako aj týmto osobám trestné stíhanie. Voči tomuto uzneseniu som v zákonnej lehote podal sťažnosť na Okresnú prokuratúru v Nových Zámkoch.

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch tejto sťažnosti vyhovel a svojím uznesením zo dňa 29.06.2012, číslo 1 Pn 341/12-3 zrušil vyššie uvedené uznesenie vyšetrovatelky Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a nariadil, aby vyšetrovatel vo veci znovu konal a rozhodol a zároveň uložil opatrením podľa § 230 odsek 2 písm. a) Trestného poriadku záväzné pokyny na vykonanie procesných úkonov. Na tomto základe bolo vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch v zmysle § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona. Vyšetrovatel Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch vykonal vo veci rôzne úkony ako sú výsluchy svedkov, administratívne úkony na zisťovanie v rôznych

evidenciách PZ a Generálnej prokuratúry. Prokurátor Okresnej prokuratúry vo svojom zázname z previerky vyšetrovacieho spisu zo dňa 14.12.2012 konštatoval, že previerkou stavu vyšetrovania nezistil žiadne prietahy zo strany vo veci konajúceho vyšetrovateľa a opatrením podľa § 230 odsek 2) písm. a) Trestného poriadku mu uložil ďalšie pokyny pričom nariadil, aby po splnení jeho pokynov vyšetrovateľ osobne konzultoval s dozorujúcim prokurátorom v lehote najneskôr do 30.01.2013.

Následne o štyri mesiace neskôr, dňa 23.04.2013 vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch vydal pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012 ŠM uznesenie o prerušení trestného stíhania podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku. Voči tomuto uzneseniu som dňa 26.04.2012 v čase o 10.00 hod. osobne podal u vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch sťažnosť, ktorú som neskôr písomne zdôvodnil cestou advokátskej kancelárie JUDr. Martin Kanás(...) Zároveň som žiadal, o zabezpečenie fotokópie celého vyšetrovacieho spisu.

Dozorujúci prokurátor Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch svojim uznesením zo dňa 10.06.2013, číslo Pv 589/12-16, v zmysle § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku zrušil uvedené uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch zo dňa 23.04.2013 a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch však namiesto toho, aby vo veci znovu konal a rozhodol, zaslal celý vyšetrovací spis na ďalšie konanie na Okresné riaditeľstvo PZ v Trnave.

Fotokópia spisového materiálu, ktorú som žiadal vyhotoviť mi nebol zaslaný. O tom, že spisový materiál sa nachádza na Okresnom riaditeľstve PZ v Trnave som sa dozvedel, keď mi bolo doručené uznesenie vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva v Trnave o opätovnom prerušení trestného stíhania podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku.

Keďže sme spolu s mojím splnomocneným zástupcom JUDr. Martinom Kanásom nemali vedomosť o tom, že spisový materiál bol zaslaný na inú súčasť PZ, ako o poslednom úkone vo vyšetrovaní sme mali vedomosť o uznesení dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch zo dňa 10.06.2013, ktorým zrušil uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a nariadil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, som voči uzneseniu vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva PZ v Trnave podal len formálnu sťažnosť, nakoľko toto uznesenie nebolo doručené môjmu splnomocnenému

zástupcovi, advokátskej kancelárii JUDr. Martin Kanás(...) Zároveň sme požiadali o nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu. Po jej vykonaní a sme zistili, že sa v spisovom materiáli nenachádza žiadne zákonné zdôvodnenie, prečo a z akého dôvodu vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch nevykonal pre neho záväzný pokyn dozorujúceho prokurátora aby vo veci znovu konal a rozhodol a ani o tom, z akého dôvodu bol spisový materiál zaslaný na Okresné riaditeľstvo PZ v Trnave. Navyše vyšetrovateľ PZ Okresného riaditeľstva PZ v Trnave pred vydaním uznesenia o prerušení trestného stíhania v zmysle § 228 ods. 1 Trestného poriadku vykonal procesný úkon - konfrontáciu medzi svedkami bez toho, aby o tomto úkone upovedomil mňa alebo môjho splnomocneného zástupcu.

Voči uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Trnave zo dňa 18.09.2013 sme v zákonnej lehote podali sťažnosť, kde sme namietali, že vo veci koná nezákonný vyšetrovateľ, nakoľko príslušným v tejto veci konať je vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a to na základe uznesenia prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch zo dňa 29.06.2012, číslo 1 Pn 341/12-3 a následným opatrením podľa § 230 odsek 2 písm. a) Trestného poriadku, ktorým nariadil aby vo veci bolo začaté trestné stíhanie a vykonávané vyšetrovanie vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch, čím pre neho stanovil vecnú aj miestnu príslušnosť.

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Trnave svojim uznesením zo dňa 11.10.2013 v zmysle § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku našej sťažnosti vyhovel, zrušil uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Trnave a prikázal mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V odôvodnení tohto uznesenia však správne konštatoval, že, citujem: „vyšetrovateľ sa dôsledne nezaoberal otázkou prípadného premlčania trestného stíhania a túto v konečnom dôsledku opomenul. Keďže k oznamovanému protiprávnemu konaniu, ktoré bolo ako skutok predmetom trestného stíhania a procesného postupu dokazovania, malo dôjsť dňa 5.2.2008 vo forme vyjadrenia M. B. do zápisnice o trestnom oznámení. Skutok bol právne kvalifikovaný ako prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona. Pri uvedenom trestnom čine je horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody päť rokov, teda v zmysle § 10 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ide o prečin. Premlčacia doba trestného stíhania tak u neho predstavuje päť rokov, pričom začala plynúť v čase spáchania skutku, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie. Koniec premlčacej doby pripadá

na dátum 5.2.2013. V predmetnej trestnej veci nenastal žiadny zo zákonných dôvodov neplynutia premlčacej doby predpokladaný v ustanovení § 87 ods. 2 Trestného zákona. Rovnako nebol zistený dôvod zakladajúci prerušenie premlčania trestného stíhania, ktoré obsahuje ustanovenie § 87 ods. 3 Trestného zákona, pretože neprišlo k vzneseniu obvinenia vo veci o premlčanie ktorej ide, či spáchaniu iného úmyselného trestného činu počas plynutia premlčacej doby. K vzneseniu obvinenia osobe M. B. v iných trestných veciach a teda aj k spáchaniu trestnej činnosti došlo v období ešte pred podaním sporného trestného oznámenia týkajúceho sa krivého obvinenia. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak je trestné stíhanie premlčané. Podľa § 215 ods. 1 písm. d) ods. 4 Trestného poriadku policajt zastaví trestné stíhanie, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9. Vzhľadom na zistené a v odôvodnení tohto uznesenia naznačené skutočnosti je preukázané, že skutok a trestný čin, pre ktoré bolo pôvodne začaté a vedené trestné stíhanie pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012, sú premlčané z titulu uplynutia zákonnej premlčacej doby. V dôsledku toho došlo k zániku trestnosti činu a neprípustnosti pokračovania trestného stíhania podľa § 215 ods. 1, písm. d) Trestného poriadku. Vyšetrovateľ musí preto opätovne vo veci rozhodnúť v súlade so závermi zrušujúceho uznesenia prokurátora.“ (...) Prokurátor Okresnej prokuratúry v Trnave však vo svojom odôvodnení vôbec nezaoberal otázkou príslušnosti vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Trnave.

Následne vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Trnave dňa 30.10.2013 pod ČVS: ORP-1031/1-OVK-TT-2013 Ks vydal uznesenie o zastavení trestného stíhania v zmysle § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku s poukazom na § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Voči tomuto uzneseniu sme v zákonnej lehote podali sťažnosť, kde sme namietali, že uznesenie je síce vo vecnej rovine správne, podľa nás ho však vydal nepríslušný vyšetrovateľ a preto uznesenie ako celok je nezákonný.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trnave svojim uznesením zo dňa 09.12.2013 pod číslom 1 KPt 460/13-4 našu sťažnosť podanú voči uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Trnave o zastavení trestného stíhania zamietla, kde sa vo svojom odôvodnení odvoláva na skutočnosť, citujem: „z obsahu dozorového spisu Okresnej

prokuratúry v Nových Zámkoch sp. zn. 2 Pz 589/12 vyplýva, že prokurátor o sťažnosti poškodeného JUDr. J. C. podanej proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania zo dňa 23.04.2013 rozhodoval po previerke stavu vyšetrovania vykonanej dňa 10.06.2013. Zo záznamu z tejto previerky vyplýva, že ďalší postup vyšetrovateľa bude upravený v rámci osobnej konzultácie veci s vyšetrovateľom. V dozorovom spise Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch je zažurnalizovaná správa vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch zo dňa 13.06.2013, ktorou prokurátorovi oznamuje, že na základe jeho ústneho záväzného pokynu z dôvodu miestnej príslušnosti odstúpil spisový materiál na Okresné riaditeľstvo PZ v Trnave na ďalšie konanie. Z uvedeného vyplýva, že k odstúpeniu vyšetrovacieho spisu došlo na základe pokynu prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Zámky.“ (...)

Keďže voči tomuto uzneseniu nie je možné podať riadny opravný prostriedok, rozhodli sme sa, že podáme podnet na preskúmanie zákonnosti postupu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a zároveň aj rozhodnutia prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky. V tomto podnete sme namietali jednak postup vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch, pretože nerešpektoval pre neho záväzný písomný pokyn prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch aby vo veci znovu konal a rozhodol a zároveň aj na postup prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave, ktorá obhajovala tento jeho krok s odôvodnením, že existuje nejaký dozorový spis prokurátora, kde je všetko vysvetlené a teda že vec je v poriadku. Namietali sme, že z hľadiska trestnoprávneho procesu nemôže byť smerodajným dozorový spis prokurátora, ktorá je len administratívno-technickou pomôckou prokurátora, ale z hľadiska vyšetrovania jediným možným akceptovateľným spisovým materiálom vyšetrovací spis, a tam sa žiadny úradný záznam vyšetrovateľa, ktorým oznamuje prokurátorovi odstúpenie spisového materiálu na inú súčasť PZ neexistuje a neexistuje tam ani záznamu prokurátora z previerky vyšetrovacieho spisu zo dňa 10.06.2013, kde by konštatoval, že ďalší postup vyšetrovateľa bude upravený v rámci osobnej konzultácie veci s vyšetrovateľom. Namietali sme aj skutočnosť, že pojem ústny záväzný pokyn v trestnom práve je pojmom neznámym a pokyn prokurátora musí byť za každých okolností písomný, musí mať formu opatrenia a musí byť súčasťou vyšetrovacieho spisu.

Generálna prokuratúra vyhodnotila náš podnet zo dňa 9.1.2014 z hľadiska obsahu (§ 62 ods. 1 Trestného poriadku) ako podnet podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo svojej odpovedi sa v podstate stotožnil s názorom prokurátorky Krajskej prokuratúry a napísal, že:(...) „z obsahu dozorového spisu Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch sp. zn. 2 Pv 589/12 vyplýva, že prokurátor o sťažnosti poškodeného JUDr. J. C. podanej proti uzneseniu o prerušení trestného stíhania zo dňa 23.04.2013 rozhodoval po previerke stavu vyšetrovania vykonanej dňa 10.06.2013. Zo záznamu z tejto previerky vyplýva, že ďalší postup vyšetrovateľa bude upravený v rámci osobnej konzultácie veci s vyšetrovateľom. V dozorovom spise Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch je zažurnalizovaná správa vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch zo dňa 13.06.2013, ktorou prokurátorovi oznamuje, že na základe jeho ústneho záväzného pokynu z dôvodu miestnej príslušnosti odstúpil spisový materiál na Okresné riaditeľstvo PZ v Trnave na ďalšie konanie. Je pravdou, že vo vyšetrovacom spise sa nenachádza písomnosť o odstúpení spisového materiálu na Okresné riaditeľstvo PZ Trnava, avšak táto skutočnosť neodôvodňuje pochybnosti o vecnej a miestnej príslušnosti vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Trnava.“ (...)

Z obsahu tohto listu vyplýva, že prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa vecou zaoberal len povrchne (svedčí o tom aj skutočnosť, že niektoré pasáže listu sú doslova prekopírované z uznesenia prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave, voči ktorému náš podnet smeroval - v oboch citáciách sú tieto texty zvýraznené), resp. nezaoberal sa našimi námietkami vôbec a obhajoval len pozíciu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave.»

2. Z uvedených skutočností podľa sťažovateľa vyplývajú tieto závery:

„- Ani jeden z konajúcich vyšetrovateľov sa dôsledne nezaoberal otázkou prípadného premlčania trestného stíhania a túto v konečnom dôsledku opomenuli.

- Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch nerešpektoval písomný pre neho záväzný pokyn prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch, aby vo veci znovu konal a rozhodol

- *Vyšetrovací spis neobsahuje zákonné zdôvodnenie zaslania spisového materiálu na inú súčasť PZ ako aj zdôvodnenie, prečo nebol rešpektovaný písomný pokyn dozorujúceho prokurátora, nenachádza sa to ani záznam z previerky vyšetrovacieho spisu vyhotovené dozorujúcim prokurátorom zo dňa 10.06.2013, ktorý má byť povinne súčasťou vyšetrovacieho spisu.*

- *Nie je možné považovať písomnosti nachádzajúce sa v dozorovom spise prokurátora za smerodajné a akceptovateľné z hľadiska trestného procesu a samotného vyšetrovania. Jediným akceptovateľným spisovým materiálom, na základe ktorého sa rozhoduje v ktoromkoľvek štádiu trestného konania je vyšetrovací spis. Odôvodnenie prokuratúry, že nie je smerodajné, ak vo vyšetrovacom spise sa nenachádzajú nejaké písomnosti ale postačuje, ak sa nachádzajú v dozorovom spise prokurátora je neprípustné a nezákonné. Nie je možné sa odvolávať na nejaký ústny pokyn prokurátora, keďže takýto úkon prokurátora nemá oporu v zákone. Pokyn prokurátora musí byť za každých okolností písomný vo forme opatrenia a je povinnou súčasťou vyšetrovacieho spisu.*

- *Ani jeden z konajúcich prokurátorov sa nezaoberal otázkou možného porušenia práva poškodeného uvedené v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku a garantované Ústavou Slovenskej republiky.“*

3. K namietanému porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa

„Domnievame sa, že neodborným konaním, resp. nekonaním vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a následnou obhajobou takéhoto jeho počínania rôznymi stupňami prokuratúr došlo k porušeniu základných práv zakotvených v Ústave Slovenskej republiky, konkrétne II. Hlava, siedmy oddiel - Právo na súdnu a inú právnu ochranu, kde sa v čl. 48, odsek 1) uvádza:

Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. V odseku 2) sa uvádza:

Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

V tomto prípade podľa našej mienky došlo zo strany vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch k zaslaniu spisového materiálu na inú súčasť PZ bez

zákonného zdôvodnenia a z tohto dôvodu vo veci ďalej konal nepríslušný vyšetrovateľ, teda došlo k porušeniu ustanovenia čl. 48, odsek 1), siedmeho oddielu, II. Hlavy Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej neodborným konaním, resp. nekonaním vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch došlo k porušeniu základného práva na právnu ochranu, nakoľko nekonaním vyšetrovateľa ako aj nedostatočnou kontrolnou činnosťou prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch bolo spôsobené, že došlo v priebehu vyšetrovania k výraznému poškodeniu práva na súdnu a inú právnu ochranu a to konkrétne k premlčaniu trestného stíhania a teda v trestnej veci, ktorou som sa obrátil na orgány činné v trestnom konaní, došlo k zániku trestnosti činu a neprípustnosti pokračovania v trestnom stíhaní. Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch podľa opatrenia prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch zo dňa 14.12.2012 mal vyšetrovanú vec osobne konzultovať s prokurátorom v lehote najneskôr do 30.01.2013, teda ešte stále bol čas sa s vecou vysporiadať vydaním rozhodnutia vo veci samej a zabrániť tak stavu, ktorý nastal.“

4. Chronológia úkonov vykonaných vyšetrovateľom okresného riaditeľstva a prokurátorom Okresnej prokuratúry Nové Zámky:

„Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a prokurátor Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch vykonali počas vyšetrovania tieto procesné úkony:

20.4.2012 - odmietnutie trestného oznámenia podľa § 197 ods. 1, písm. d) Trestného poriadku

21.5.2012 - predloženie sťažnosti poškodeného voči uzneseniu o odmietnutí trestného oznámenia na Okresnú prokuratúru v Nových Zámkoch

29.6.2012 - uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch, ktorým zrušil v zmysle § 194 ods. 1, písm. b) Trestného poriadku uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch o odmietnutí trestného oznámenia a ukladá mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

1.8.2012 - uznesenie o začatí trestného stíhania vydané vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch

14.8.2012 - vykonaný výsluch svedka R. V.

19.9.2012 - vykonaný výsluch svedka M. B.

3.10.2012 - vykonaný výsluch svedkov R. T., N. K.

5.10.2012 - vykonaný výsluch svedka - poškodeného JUDr. J. C.

22.10.2012 - dožiadania na Národnú ústredňu Interpol, Bratislava a Archív Zboru väzenskej a justičnej stráže SR.

3.12.2012 - vykonaný výsluch svedka R. F.

17.12.2012 - záznam prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch o previerke vyšetrovacieho spisu

11.1.2013 - dožiadanie na Sekciu kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR

23.4.2013 - uznesenie o prerušení trestného stíhania podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku vydané vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch

10.06.2013 - uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch, ktorým zrušil v zmysle § 194 ods. 1, písm. b) Trestného poriadku uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch o prerušení trestného stíhania a ukladá mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. K premlčaniu trestného stíhania došlo dňa 5.2.2013.

Z vyššie chronologicky vymenovaných úkonov podľa dátumu ich vykonania jednoznačne vyplýva, že vyšetrovateľ neodôvodnene vykonával jednotlivé úkony so značným časovým odstupom, nerešpektoval právo poškodeného na prejednanie jeho veci v primeranej lehote a spôsobil tak, že počas vyšetrovania došlo k už spomínanému premlčaniu trestného stíhania, teda bolo porušené moje právo uvedené v čl. 48. odsek 2), siedmeho oddielu, II. hlavy Ústavy Slovenskej republiky.“

5. K právomoci ústavného súdu v danej veci sťažovateľ uviedol:

„Keďže v tejto veci sme už vyčerpali všetky opravné prostriedky a iné právne prostriedky, ktoré zákon na ochranu základného práva alebo slobody sťažovateľa účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov a žiadny z príslušných orgánov sa nezaoberal otázkou zodpovednosti vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch za daný stav, dokonca ani prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky tejto otázke vôbec nevenoval žiadnu pozornosť, teda nikoho z nich nezaujímalo ten faktický stav, že nekonaním vyšetrovateľa Okresného

riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch a následným obhajovaním jeho počínania rôznymi stupňami prokuratúry došlo k porušeniu práva poškodeného v trestnom procese a porušeniu práva sťažovateľa na súdnu alebo inú právnu ochranu. Nakoľko už niet iného orgánu na to príslušného, ktorý by chránil základné právo alebo slobodu sťažovateľa, rozhodli sme sa využiť právo obrátiť sa s ústavnou sťažnosťou na Ústavný súd Slovenskej republiky.“

6. Sťažovateľ k zachovaniu lehoty na podanie sťažnosti uvádza:

„Naša sťažnosť smeruje voči prieťahom v konaní vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch vedenom pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012, pretože podľa našej mienky práve on spôsobil, že počas vyšetrovania došlo k premlčaniu trestného stíhania, teda k nemožnosti uplatniť základné práva a slobody. Posledný úkon v tejto veci bol vykonaný prokurátorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý náš podnet podaný voči postupu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch dňa 13.03.2014 označil ako nedôvodný a ako nedôvodný ho odložil bez prijatia ďalších opatrení. Sme toho názoru, že lehota na podanie ústavnej sťažnosti je v našom prípade dodržaná práve dátumom rozhodovania prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, kedy rozhodoval o našom podnete na preskúmanie zákonnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní.“

7. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nových Zámkoch v namietanom konaní porušené boli. Keďže z dôvodu premlčania trestného stíhania nie je možné prikázať orgánu činného v trestnom konaní, ktorý spôsobil porušenie práva sťažovateľa, aby prerokoval jeho veci bez zbytočných prieťahov, alebo uskutočnil iný úkon na zabezpečenie práva sťažovateľa, nemáme žiadny návrh týkajúci sa nejakého opatrenia na zrušenie protiprávneho stavu a zjednanie nápravy vo veci.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti (pozri bod 7 tohto uznesenia) uvádza, že jeho označené práva boli porušené „*postupom vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nových Zámkoch*“, a taktiež v tej časti sťažnosti, kde sa zaoberá lehotou na podanie sťažnosti (pozri bod 6 tohto uznesenia), uviedol, že: „*Naša sťažnosť smeruje voči prieťahom v konaní vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Nových Zámkoch vedenom pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012*“, a napokon aj na titulnej strane sťažnosti za porušovateľa „základných práv alebo slobôd“ sťažovateľ označil „*Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania, ul. Bratov Baldigarovcov č. 7, 940 01 Nové Zámky*“.

Vychádzajúc z obsahu a najmä z petitu sťažnosti, predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania Nové Zámky v konaní vedenom pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných prietáhoch, teda o „inom zásahu“ Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania Nové Zámky, ktoré ako štátny orgán označil za účastníka tohto konania. Zo samotného spisu však vyplýva, že napadnuté konanie vedené pod ČVS: ORP-376/OVK-NZ-2012 na okresnom riaditeľstve bolo postúpením veci na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava ukončené, o tejto skutočnosti sa sťažovateľ (jeho právny zástupca) dozvedel najneskôr 17. októbra 2013, keď podľa priloženého záznamu nahliadol do spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-1031/1-OVK-TT-2013.

Keďže v uvedenom napadnutom konaní, ako to sám sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, o namietaných zbytočných priesťahoch na okresnom riaditeľstve sa mohol dozvedieť najneskôr 17. októbra 2013 a keďže predmetná sťažnosť bola podaná na ústavnom súde v čase (7. mája 2014 bola odovzdaná na poštovú prepravu), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné posúdiť sťažnosť ako návrh podaný oneskorene.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2014